

Bryssel den XXX
[...] (2021) XXX draft

MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN

**Kriterier vid bedömningen av förenligheten med den inre marknaden hos statligt stöd
för att främja genomförandet av viktiga projekt av gemensamt europeiskt intresse**

1. INLEDNING

1. Detta meddelande innehåller riktlinjer för bedömning av finansiering av viktiga projekt av gemensamt europeiskt intresse enligt reglerna om statligt stöd.
2. Sådana projekt kan utgöra ett mycket viktigt bidrag till hållbar ekonomisk tillväxt, sysselsättning och konkurrenskraft för industrin och ekonomin inom EU på grund av deras positiva spridningseffekter på den inre marknaden och samhället som helhet.
3. De viktiga projekten gör det möjligt att samla kunskap, expertis, finansiella medel och ekonomiska aktörer i hela EU i syfte att hantera allvarliga marknadsmisslyckanden, systemfel och samhällsutmaningar som inte kan åtgärdas på annat sätt. De är utformade för att länka ihop den offentliga och den privata sektorn för att genomföra storskaliga projekt som ger betydande fördelar för EU och dess medborgare.
4. Viktiga projekt av gemensamt europeiskt intresse kan ligga till grund för alla strategier och åtgärder som ska uppnå gemensamma europeiska mål, särskilt den europeiska gröna given¹, den digitala strategin², den nya industristrategin för EU³ och Next Generation EU⁴. Viktiga projekt av gemensamt europeiskt intresse kan också bidra till en hållbar återhämtning efter allvarliga ekonomiska störningar såsom de som orsakas av covid-19-pandemin och stödja insatser för att stärka EU:s sociala och ekonomiska motståndskraft.
5. Med beaktande av strategin för små och medelstora företag⁵ är det viktigt att små och medelstora företag kan delta i viktiga projekt av gemensamt europeiskt intresse och dra nytta av dem. Kommissionen kommer i sin bedömning att ta hänsyn till omständigheter under vilka det är mindre sannolikt att det anmälda stödet otillbörligt kommer att snedvrider konkurrensen, till exempel på grund av dess storlek.
6. Genomförandet av de viktiga projekten kräver ofta ett betydande deltagande från de offentliga myndigheterna, eftersom marknaden annars inte skulle finansiera sådana projekt. I de fall den offentliga finansieringen av sådana

¹ Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, Europeiska rådet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén, Den europeiska gröna given, COM(2019) 640 final av den 11 december 2019.

² Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén, Att forma EU:s digitala framtid, COM(2020) 67 final av den 19 februari 2020.

³ Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, Europeiska rådet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén – En ny industristrategi för EU, COM(2020) 102 final av den 10 mars 2020.

⁴ Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, Europeiska rådet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén: EU vid ett vägsval – bygga upp och bygga nytt för nästa generation, COM(2020) 456 final av den 27 maj 2020.

⁵ Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén, En SMF-strategi för ett hållbart och digitalt EU, COM(2020) 103 final av den 10 mars 2020.

projekt skulle utgöra statligt stöd, anges i detta meddelande de tillämpliga reglerna för att säkerställa att lika konkurrensvillkor på den inre marknaden upprätthålls.

7. I artikel 107.3 b i EUF-fördraget föreskrivs att stöd för att främja genomförandet av viktiga projekt av gemensamt europeiskt intresse kan anses vara förenligt med den inre marknaden. Därför innehåller detta meddelande vägledning om de kriterier som kommissionen kommer att tillämpa för att bedöma statligt stöd som beviljats för att främja genomförandet av viktiga projekt av gemensamt europeiskt intresse. Först definieras tillämpningsområdet och därefter presenteras en förteckning över kriterier som kommissionen kommer att använda när den bedömer arten och vikten av viktigt projekt av gemensamt europeiskt intresse vid tillämpning av artikel 107.3 b i EUF-fördraget. Därefter redogörs för hur kommissionen kommer att bedöma om den offentliga finansieringen av de viktiga projekten är förenlig med reglerna om statligt stöd.
8. Det här meddelandet utesluter inte att stöd för att främja genomförandet av viktiga projekt också kan anses förenligt med den inre marknaden på basis av andra bestämmelser i fördraget, särskilt i artikel 107.3 c i EUF-fördraget, och deras genomförandebestämmelser. Dessa bestämmelser kanske dock inte helt och hållet beaktar projektens relevans, särdrag och egenskaper. Det kan krävas särskilda regler om stödberättigande, förenlighet och förfaranden, i enlighet med detta meddelande.

2. TILLÄMPNINGSOMRÅDE

9. Kommissionen kommer att tillämpa principerna i detta meddelande på viktiga projekt av gemensamt europeiskt intresse inom alla sektorer av ekonomisk verksamhet.
10. Meddelandet ska inte tillämpas på följande:
 - a) Åtgärder som består av stöd till företag i svårigheter enligt definitionen i riktlinjerna för undsättning och omstrukturering⁶ eller i efterföljande riktlinjer, i ändrad eller ersatt lydelse, med undantag för företag som inte befann sig i svårigheter den 31 december 2019 men som försattes i svårigheter under perioden från och med den 1 januari 2020 och så länge som den tillfälliga ramen tillämpas.
 - b) Åtgärder som består av stöd till företag som är föremål för ett oreglerat återbetalningskrav till följd av ett tidigare kommissionsbeslut som förklarar ett stöd olagligt och oförenligt med den inre marknaden.

⁶ Riktlinjer för statligt stöd till undsättning och omstrukturering av icke-finansiella företag i svårigheter (EUT C 249, 31.7.2014, s. 1). Såsom förklaras i punkt 23 i riktlinjerna kan ett företag i svårigheter på grund av att själva dess fortbestånd är hotat inte anses vara ett lämpligt verktyg för att främja andra allmänna mål förrän dess lönsamhet har säkerställts.

- c) Stödåtgärder som i sig och genom de villkor som är förenade med dem eller genom deras finansieringsmetod medför en icke särskiljbar överträdelse av EU-rätten⁷, framför allt följande:
- i. Stödåtgärder där beviljandet av stöd är förenat med en skyldighet för stödmottagaren att ha sitt huvudkontor i den berörda medlemsstaten eller att vara huvudsakligen etablerad i den medlemsstaten.
 - ii. Stödåtgärder där beviljandet av stöd är förenat med en skyldighet för stödmottagaren att använda nationellt producerade varor eller nationella tjänster.
 - iii. Stödåtgärder som begränsar stödmottagarens möjligheter att använda erhållna resultat från forskning, utveckling och innovation i andra medlemsstater.

3. KRITERIER FÖR STÖDBERÄTTIGANDE

11. För att avgöra om ett projekt omfattas av artikel 107.3 b i EUF-fördraget kommer kommissionen att tillämpa de kriterier som anges i avsnitten 3.1, 3.2 och 3.3.

3.1. Projektdefinition

12. Förslaget till stöd måste gälla ett enskilt projekt som är tydligt definierat vad gäller mål och genomförandevillkor, inbegripet deltagare och finansiering⁸.
13. Kommissionen kan också anse att ett ”integrerat projekt” är berättigat till stöd, dvs. en grupp enskilda projekt som ingår i en gemensam struktur, färdplan eller ett gemensamt program som syftar till samma mål och som bygger på ett enhetligt systematiskt tillvägagångssätt. De enskilda delarna i det integrerade projektet kan avse olika nivåer i leverantörskedjan men måste vara kompletterande och tillföra avsevärt mervärde genom sitt bidrag mot att uppnå EU-målen⁹.

3.2. Gemensamt europeiskt intresse

3.2.1. Allmänna kumulativa kriterier

14. Projektet måste bidra på ett konkret, tydligt och identifierbart sätt till ett eller flera av EU:s mål eller strategier och ha stor inverkan på hållbar tillväxt, ta itu med samhällsproblem eller vara värdeskapande i hela EU.
15. Projektet måste representera ett viktigt bidrag till EU:s mål, t.ex. genom att ha stor betydelse för b.la. den Europeiska gröna given¹⁰, den digitala strategin¹¹,

⁷ Se t.ex. mål C-156/98, Tyskland mot kommissionen, [2000] ECLI:EU:C:2000:467, punkt 78, och mål C-333/07, Régie Networks mot Rhone Alpes Bourgogne [2008], ECLI:EU:C:2008:764, punkterna 94–116.

⁸ I fråga om forskning och utveckling gäller att när två eller flera forsknings- och utvecklingsprojekt inte klart går att skilja från varandra och särskilt när de enskilt betraktade saknar utsikter till teknisk framgång ska de betraktas som ett enda projekt.

⁹ Både enskilda och integrerade projekt kallas härnäst ”projekt”.

¹⁰ Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, Europeiska rådet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén, Den europeiska gröna given, COM(2019) 640 final av

EU-strategin för data¹², den nya industristrategin för EU¹³, Next Generation EU¹⁴, det nya europeiska området för forskning och innovation¹⁵, EU:s nya handlingsplan för den cirkulära ekonomin¹⁶, eller EU:s mål att bli klimatneutralt till 2050.

16. Projektet ska vara utformat för att avhjälpa viktiga marknadsmisslyckanden eller systemfel som hindrar projektet från att utföras i samma omfattning eller på samma vis utan stöd, eller samhällsutmaningar som annars inte skulle kunna åtgärdas eller avhjälpas.
17. Om inte ett mindre antal motiveras av projektets art¹⁷ måste projektet involvera minst fyra medlemsstater och dess fördelar får inte begränsas till de finansierande medlemsstaterna utan måste omfatta en stor del av EU. Fördelarna med projektet ska anges klart på ett konkret och påvisbart sätt¹⁸.
18. Alla medlemsstater måste ges en faktisk möjlighet att delta i ett framväxande projekt. Om annat inte motiveras av projektets art måste de anmälade medlemsstaterna visa att alla medlemsstater har informerats om att ett projekt eventuellt kan inledas, bland annat genom kontakter, allianser, möten eller kontaktskapande evenemang, och att de har fått tillräckliga möjligheter att delta.

den 11 december 2019.

- ¹¹ Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén, Att forma EU:s digitala framtid, COM(2020) 67 final av den 19 februari 2020.
- ¹² Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén, En EU-strategi för data, COM(2020) 66 final av den 19 februari 2020.
- ¹³ Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, Europeiska rådet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén – En ny industristrategi för EU, COM(2020) 102 final av den 10 mars 2020.
- ¹⁴ Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, Europeiska rådet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén: EU vid ett vägskäl – bygga upp och bygga nytt för nästa generation, COM(2020) 456 final av den 27 maj 2020.
- ¹⁵ Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén – En ny era för det europeiska forskningsområdet, COM(2020) 628 final av den 30 september 2020.
- ¹⁶ Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén, En ny handlingsplan för den cirkulära ekonomin, För ett renare och mer konkurrenskraftigt Europa COM(2020) 98 final av den 11 mars 2020.
- ¹⁷ Ett mindre antal medlemsstater kan vara motiverat t. ex. om projektet berör sammankopplade forskningsinfrastrukturer och TEN-T-projekt som i grunden är av gränsöverskridande betydelse eftersom de ingår i fysiskt anslutna gränsöverskridande nätverk eller är väsentliga för att förbättra gränsöverskridande trafikledning eller driftskompatibilitet.
- ¹⁸ Det faktum att projektet genomförs av företag i olika länder, eller att en forskningsinfrastruktur därefter används av företag som är etablerade i olika medlemsstater, är inte tillräckligt för att ett projekt ska räknas som ett viktigt projekt. Domstolen har bekräftat kommissionens policy att anse att projekt kan beskrivas vara av gemensamt europeiskt intresse enligt artikel 107.3 b när de utgör del av ett transnationellt europeiskt program som antingen finansieras gemensamt av flera av medlemsstaternas regeringar eller grundar sig på en gemensam åtgärd av flera av medlemsstater för att motverka ett gemensamt hot. Förenade målen C-62/87 och 72/87, Exécutif regional wallon och SA Glaverbel mot kommissionen, REG 1988, ECLI:EU:C:1988:132, punkt 22.

19. Fördelarna med projektet får inte vara begränsade till företagen eller den berörda sektorn utan måste vara relevanta för och användas i ett bredare sammanhang inom EU:s ekonomi och i samhället genom positiva spridningseffekter (t.ex. genom att få systemeffekter på flera nivåer i värdekedjan eller i föregående eller efterföljande marknadsled, eller ha alternativa användningsmöjligheter i andra sektorer eller trafikomställning) som är klart definierade på ett konkret och påvisbart sätt.
20. Projektet måste inbegripa betydande samfinansiering från stödmottagaren.
21. Projektet måste följa principen om att inte orsaka avsevärd skada och måste säkerställa utfasning av miljöskadliga subventioner, vilket poängteras i den europeiska gröna given¹⁹.

3.2.2. *Allmänna positiva indikatorer*

22. Utöver de kumulativa kriterierna i avsnitt 3.2.1, kommer kommissionen att anlägga en mer gynnsam hållning i följande fall:
 - a) Utformningen av projektet inbegriper kommissionen eller andra rättsliga organ till vilka kommissionen delegerat sina befogenheter, t.ex. Europeiska investeringsbanken och Europeiska investeringsfonden.
 - b) Urvalet av projektet involverar kommissionen eller en eventuell annan rättslig enhet till vilken kommissionen delegerat sina befogenheter, under förutsättning att denna enhet agerar som genomförandestruktur.
 - c) Projektets styrningsstruktur involverar kommissionen, eller en eventuell annan juridisk person till vilken kommissionen delegerat sina befogenheter, samt de deltagande medlemsstaterna.
 - d) Projektet omfattar viktigt samarbete i fråga om antalet partner, deltagande av organisationer från olika sektorer eller deltagande av företag av olika storlek och, i synnerhet, samarbete mellan stora företag och små och medelstora företag i olika medlemsstater.
 - e) Projektet innefattar samfinansiering från en EU-fond²⁰ som står under direkt, indirekt eller delad förvaltning.
 - f) Taxonomiförordningen²¹ beaktas i projektet.

¹⁹ Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, Europeiska rådet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén, Den europeiska gröna given, COM(2019) 640 final av den 11 december 2019.

²⁰ EU-finansiering som förvaltas centralt av institutioner, byråer, gemensamma företag eller andra EU-organ och som inte direkt eller indirekt står under medlemsstaternas kontroll utgör inte statligt stöd. Statligt stöd kan kombineras med finansiering från en EU-fond under förutsättning att villkoret i punkt i punkt 36 efterlevs.

²¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/852 av den 18 juni 2020 om inrättande av en ram för att underlätta hållbara investeringar och om ändring av förordning (EU) 2019/13. (EUT L 198, 22.6.2020, s. 13).

3.2.3. Särskilda kriterier

23. Projekt om forskning, utveckling och innovation (FoUI) måste ha en starkt innovativ karaktär eller tillföra ett viktigt mervärde i fråga om FoUI mot bakgrund av den senaste utvecklingen inom den berörda sektorn.
24. Projekt som omfattar en första industriell användning måste göra det möjligt att utveckla en ny produkt eller tjänst med högt forsknings- och innovationsinnehåll och/eller användning av en genuint innovativ produktionsprocess. Regelbundna uppdateringar utan ett innovativt inslag av befintliga anläggningar och utveckling av nyare versioner av befintliga produkter räknas inte som en första industriell användning.
25. I detta meddelande avses med en första industriell användning utvidgning av pilotanläggningar, demonstrationsanläggningar eller första utrustning och anläggningar i sitt slag som omfattar åtgärder efter pilotfasen, inklusive testfasen, men varken serietillverkning eller kommersiell verksamhet²². Verksamhet som gäller den första industriella användningen kan finansieras med statligt stöd så länge som den industriella användningen är en uppföljning av FoUI-verksamhet, och i sig innehåller en mycket viktig FoUI-komponent som utgör en integrerad och nödvändig förutsättning för ett framgångsrikt projektgenomförande. Den första industriella användningen behöver inte utföras av samma företag som utförde FoUI-verksamheten, så länge som den förstnämnda förvärvar rättigheterna att utnyttja resultaten från den tidigare FoUI-verksamheten, och FoUI-verksamheten och den första industriella användningen båda omfattas av projektet.
26. Projekt som rör miljö, energi, transport, hälsa eller digitalisering måste, i den omfattning som de inte omfattas av punkterna 23 och 24, vara av stor betydelse för unionens strategier för miljö, klimat, energi (inklusive trygg energiförsörjning), transport, hälsa eller dess digitala strategier, eller bidra väsentligt till den inre marknaden, inbegripet men inte begränsat till dessa specifika sektorer.

3.3. Projektets vikt

27. För att räknas som ett viktigt projekt, måste ett projekt vara viktigt kvantitativt eller kvalitativt. Det bör vara osedvanligt stort eller ha omfattande räckvidd och/eller innebära en mycket stor teknisk eller ekonomisk risk.

4. FÖRENLIGHETSKRITERIER

28. Vid bedömning av om stöd för att främja genomförandet av viktiga projekt är förenligt med den inre marknaden på grundval av artikel 107.3 b i EUF-fördraget kommer kommissionen att ta hänsyn till de kriterier²³ som anges i avsnitten 4.1, 4.2 och 4.3.

²² Begränsad atypisk försäljning i samband med testfasen, inklusive stickprovs-, återkopplings- eller certifieringsförsäljning, ingår inte i begreppet ”kommersiell verksamhet”.

²³ Enligt domstolen förfogar kommissionen över ett utrymme för skönsmässig bedömning vid avgörandet av förenligheten hos ett viktigt projekt. Förenade målen C-62/87 och 72/87, Exécutif regional wallon och SA Glaverbel mot kommissionen, REG 1988, ECLI:EU:C:1988:132, punkt 21.

29. Kommissionen kommer att utföra ett avvägningstest för att bedöma om de förväntade positiva effekterna uppväger möjliga negativa effekter.
30. Med tanke på projektets art kan kommissionen anse att förekomsten av betydande marknadsmisslyckanden, systemfel eller samhällsutmaningar, liksom bidrag till ett gemensamt europeiskt intresse, förutsätts för de enskilda delarna av ett integrerat projekt om projektet uppfyller de kriterier för stödberättigande som anges i avsnitt 3 ovan.

4.1. Stödets nödvändighet och proportionalitet

31. Stödet får inte subventionera sådana kostnader för ett projekt som företaget i alla händelser skulle ådra sig och får inte kompensera för den normala affärsrisken vid ekonomisk verksamhet. Utan stöd bör projektet vara omöjligt att genomföra, eller bör genomföras i mindre skala eller omfattning eller på annat sätt som i hög grad skulle minska de förväntade fördelarna²⁴. Ett stöd anses vara proportionellt endast om samma resultat inte hade kunnat uppnås med mindre stöd.
32. Medlemsstaten måste förse kommissionen med lämplig information avseende det projekt som stöds, samt en omfattande beskrivning av det kontrafaktiska scenariot som motsvarar en situation där inga stöd beviljas av en medlemsstat. Det kontrafaktiska scenariot kan bestå av avsaknaden av alternativa projekt eller ett alternativt projekt som stödmottagaren övervägt i sin interna beslutsprocess, och kan avse ett alternativt projekt som helt eller delvis utförs utanför EU. För att visa trovärdigheten i det kontrafaktiska scenario som stödmottagaren lägger fram uppmanas den anmälade medlemsstaten att tillhandahålla relevanta interna dokument från stödmottagaren, såsom styrelsepresentationer, analyser, rapporter och studier där sådana alternativa projekt diskuteras.
33. I avsaknad av ett alternativt projekt kommer kommissionen att kontrollera att stödbeloppet inte överstiger det minimum som krävs för att det understödda projektet ska vara tillräckligt lönsamt, till exempel genom att göra det möjligt att uppnå en internränta som motsvarar det bransch- eller företagsspecifika riktmärket eller tröskelvärdet för avkastning. För detta ändamål kan man även använda den normala avkastning som krävs av stödmottagaren i andra investeringsprojekt av liknande slag, projektets kapitalkostnader som helhet eller en avkastning som är vanligt förekommande i den berörda branschen. Alla relevanta förväntade kostnader och fördelar under projektets löptid måste beaktas.
34. Det högsta stödbeloppet kommer att fastställas med hänsyn till det identifierade finansieringsunderskottet i förhållande till de stödberättigande kostnaderna. Om det är motiverat genom analys av finansieringsunderskottet kan stödnivån täcka alla stödberättigande kostnader. Med finansieringsunderskott avses skillnaden mellan de positiva och negativa

²⁴ Stödansökningen måste föregå arbetets början, vilket är antingen inledandet av bygg- och anläggningsarbetena i samband med investeringen eller det första bindande åtagandet att beställa utrustning eller ett annat åtagande som gör investeringen oåterkallelig, beroende på vilket som inträffar först. Köp av mark och förberedande arbete, till exempel att utverka tillstånd och utföra preliminära genomförbarhetsstudier, anses inte ingå i arbetets början.

kassaflödena under investeringens livslängd, diskonterat till sitt verkliga värde på grundval av en lämplig diskonteringsfaktor som återspeglar den avkastning som är nödvändig för att stödmottagarna ska genomföra projektet, särskilt med tanke på riskerna. De stödberättigande kostnaderna fastställs i bilagan²⁵.

35. Om det visas, till exempel genom företagets interna handlingar, att stödmottagaren har ett tydligt val mellan att antingen utföra ett projekt som får stöd eller ett alternativt projekt utan stöd kommer kommissionen att jämföra det förväntade nettovärdet av investeringen i det understödda projektet och det kontrafaktiska projektet, med hänsyn tagen till sannolikheterna för att de olika affärsscenarierna inträffar.
36. Statligt stöd för att främja genomförandet av viktiga projekt av gemensamt europeiskt intresse kan kombineras med EU-finansiering eller annat statligt stöd förutsatt att det sammanlagda beloppet offentlig finansiering i förhållande till samma stödberättigande kostnader inte överstiger den mest fördelaktiga finansieringsgrad som fastställs i tillämpliga bestämmelser i EU-rätten.
37. Som en ytterligare skyddsåtgärd för att säkerställa att det statliga stödet förblir proportionerligt och begränsat till vad som är nödvändigt får kommissionen begära att den anmälade medlemsstaten genomför en clawback-mekanism. Clawback-mekanismen bör säkerställa en balanserad fördelning av vinsterna när projektet är lönsammare än vad som förutsågs i analysen av finansieringsunderskottet. En sådan mekanism bör utformas på ett sådant sätt att stödmottagarna behåller incitamenten att maximera sina investeringar och projektresultaten. Medlemsstaterna hindras inte från att införa ytterligare eller striktare clawback-mekanismer.
38. I sin bedömning tar kommissionen hänsyn till följande omständigheter:
 - a) Specifikation av avsedd ändring: Det ändrade beteende som det statliga stödet väntas ge upphov till, det vill säga om ett nytt projekt skapas, eller om ett projekts storlek, omfattning eller genomförandehastighet ökar, måste noga specificeras av medlemsstaten. Det ändrade beteendemönstret måste identifieras genom en jämförelse med det förväntade resultatet och den avsedda verksamhetens nivå med eller utan stöd. Skillnaden mellan dessa två scenarier visar stödets inverkan och dess stimulanseffekt.
 - b) Lönsamhetsnivå: Om ett projekt i sig inte skulle vara tillräckligt lönsamt för ett privat företag, men skulle medföra väsentliga fördelar för samhället, är det mer sannolikt att stödet har en stimulanseffekt.
39. För att hantera faktisk eller potentiell direkt eller indirekt snedvridning av den internationella handeln, får kommissionen ta hänsyn till det faktum att konkurrenter utanför EU – direkt eller indirekt – under de senaste tre åren har tagit emot eller kommer att ta emot stöd på motsvarande nivå för liknande projekt. Om det med tanke på den aktuella sektorns särskilda karaktär är troligt att snedvridning av den internationella handeln uppkommer efter mer

²⁵ I fråga om ett integrerat projekt måste de stödberättigande kostnaderna anges för varje enskilt projekt.

än tre år, kan referensperioden komma att förlängas i motsvarande mån. Om det är möjligt ska den berörda medlemsstaten ge kommissionen den information den behöver för att kunna göra en lägesbedömning, särskilt vad gäller behovet av att ta hänsyn till den konkurrensförändring som en konkurrent i ett tredjeland åtnjuter. Om kommissionen inte har bevis gällande det stöd som beviljats eller föreslagits, kan den också fatta sitt beslut utifrån indicier. Kommissionen får också vidta lämpliga åtgärder för att komma till rätta med snedvridningar av konkurrensen till följd av subventioner som mottagits utanför EU.

40. Vid insamling av bevis kan kommissionen använda sina utredningsbefogenheter²⁶.
41. Valet av stödinstrument måste göras med hänsyn till det marknadsmisslyckande eller till det andra allvarliga systemfel som ska avhjälpas. Om till exempel det bakomliggande problemet är brist på tillgång till finansiering, bör medlemsstaterna i normalfallet använda stöd i form av likviditetsstöd, t.ex. ett lån eller en garanti²⁷. Om det dessutom är nödvändigt att företaget får tillgång till en viss grad av riskdelning bör ett förskott med återbetalningsskyldighet normalt sett vara det stödinstrument som är att föredra. Återbetalningspliktiga stödformer betraktas i allmänhet som en positiv indikator.
42. Kommissionen kommer att ha en positivare inställning till projekt som innehåller ett mycket betydande eget bidrag från stödmottagarna eller ett betydande eget bidrag från oberoende privata investerare. Bidrag i form av materiella och immateriella tillgångar samt mark måste redovisas till marknadspris.
43. Urvalet av stödmottagare via ett konkurrensbetonat, öppet och icke-diskriminerande förfarande kommer att betraktas som en positiv indikator.

4.2. Förhindrande av otillbörlig snedvridning av konkurrensen och avvägningstest

44. Medlemsstaten ska bevisa att de föreslagna stödåtgärderna är ett lämpligt politikinstrument för att uppnå projekt målet. En stödåtgärd anses vara olämplig om samma resultat kan uppnås med andra, mindre snedvridande politikinstrument eller andra, mindre snedvridande stödinstrument.
45. För att stödet ska vara förenligt måste de negativa effekterna av stödåtgärden när det gäller snedvridning av konkurrensen och påverkan på handeln mellan medlemsstater vara begränsade och uppvägas av de positiva effekterna i form av bidrag till målet av det gemensamma europeiska intresset.
46. När kommissionen bedömer de negativa effekterna av stödet, kommer den att inrikta sin analys av den överblickbara påverkan stödet kan ha på konkurrensen mellan företagen på de berörda produktmarknaderna, inklusive föregående eller efterföljande marknadsled, och på risken för överkapacitet.

²⁶ Se artikel 1.3 i rådets förordning (EU) nr 734/2013 av den 22 juli 2013 om ändring av förordning (EG) nr 659/1999 om tillämpningsföreskrifter för artikel 93 i EG-fördraget (EUT L 204, 31.7.2013, s. 15).

²⁷ Stöd i form av garantier ska vara tidsbegränsade och stöd i form av lån måste vara föremål för återbetalningsperioder.

47. Kommissionen kommer att bedöma risken för avskärmning av marknaden och marknadsdominans, särskilt vid ingen eller begränsad spridning av forskningsresultat. Projekt som omfattar uppförandet av en infrastruktur²⁸ måste följa principerna om öppet och icke-diskriminerande tillträde till infrastrukturen och icke-diskriminerande prissättning och nätdrift, inbegripet de principer som fastställs i EU-rätten²⁹.
48. Kommissionen kommer att utvärdera möjliga negativa effekter på handeln, däribland risken för att medlemsstaterna kapplöper om stöd, där risken är störst vid valet av placeringsort.
49. I sin bedömning av de potentiella negativa effekterna på handeln kommer kommissionen att överväga om stödet är villkorat av att en produktionsverksamhet eller någon annan verksamhet som bedrivs av stödmottagaren flyttas från ett annat land inom EES till territoriet i den medlemsstat som beviljar stödet. Ett sådant villkor förefaller vara skadligt för den inre marknaden, oavsett hur många arbetstillfällen som faktiskt förlorats vid stödmottagarens första etablering i EES.

4.3. Öppenhet

50. Medlemsstaterna ska se till att följande information offentliggörs på Europeiska kommissionens modul för stödtransparens eller på en övergripande webbplats för statligt stöd på nationell eller regional nivå:
- a) Den fullständiga texten till beslutet om beviljande av individuellt stöd och dess genomförandebestämmelser, eller en länk till texten.
 - b) Namn på den eller de beviljande myndigheterna.
 - c) Varje stödmottagares namn eller identifieringskod, med undantag för affärshemligheter och annan hemlig information i vederbörligen berättigade fall och med förbehåll för kommissionens samtycke i enlighet med kommissionens meddelande om tystnadsplikt vid beslut om statligt stöd³⁰.
 - d) Stödinstrumentet³¹, stödsinslag, samt, när detta är något annat, det nominella stödbeloppet uttryckt som hela det belopp i nationell valuta som tilldelas varje stödmottagare.
 - e) Datum för beviljande av stöd och offentliggörande.
 - f) Typ av företag (litet eller medelstort företag/stort företag).
 - g) Region där stödmottagaren är belägen (på Nuts II-nivå eller lägre).
 - h) Den ekonomiska sektor inom vilken stödmottagaren har sin huvudsakliga verksamhet (på Nace-gruppnivå).

²⁸ Pilotverksamhet ska inte betraktas som infrastruktur.

²⁹ Om projektet omfattar energiinfrastruktur, ska det bli föremål för avgiftsbestämmelser och bestämmelser om tillträde samt krav på uppdelning där detta krävs enligt lagstiftningen för den inre marknaden.

³⁰ C/2003/4582 (EUT C 297, 9.12.2003, s. 6).

³¹ Bidrag/Räntesubvention. Lån/förskott med återbetalningsskyldighet/bidrag som ska återbetalas. Garanti. Skatteförmån eller skattebefrielse. Riskfinansiering. Annat (specificera). Om stödet beviljas genom flera stödinstrument ska stödbeloppet anges per instrument.

- i) Syftet med stödet.
- 51. Kravet på att offentliggöra information är tillämpligt när det gäller tilldelning av ett individuellt stöd på mer än 500 000 euro. Informationen måste offentliggöras när beslutet om att bevilja stöd har fattats, sparas i minst 10 år och vara tillgänglig för allmänheten utan begränsningar³².

5. SLUTBESTÄMMELSER

5.1. Anmälningsskyldighet

- 52. Enligt artikel 108.3 i EUF-fördraget ska medlemsstaterna underrätta kommissionen på förhand om alla planer på att bevilja eller ändra statligt stöd, även stöd till ett viktigt projekt av gemensamt europeiskt intresse.
- 53. Medlemsstater inblandade i samma viktiga projekt uppmanas att om möjligt lämna in en gemensam anmälan till kommissionen som ska inbegripa en gemensam text som beskriver projektet och visar att det är berättigat.

5.2. Utvärdering i efterhand och rapportering

- 54. Det ska ske regelbunden rapportering av genomförandet av projektet. Om så är lämpligt kan kommissionen begära att en efterhandsutvärdering ska utföras.

5.3. Tillämpning

- 55. Detta meddelande kommer att tillämpas från och med den 1 januari 2022.
- 56. Kommissionen kommer att tillämpa de principer som fastställs i detta meddelande på alla anmälda stödprojekt som den ska fatta beslut om efter att meddelandet börjar tillämpas, även om projekten anmälts före det datumet.
- 57. I enlighet med kommissionens tillkännagivande om vilka regler som är tillämpliga för att avgöra om ett statligt stöd³³ är olagligt, kommer kommissionen, i fråga om oanmält stöd, att tillämpa detta meddelande om stödet beviljades efter att det börjar tillämpas, och, i alla andra fall, de regler som gällde vid den tidpunkt när stödet beviljades.

³² Denna information måste offentliggöras inom sex månader från och med dagen för beviljandet. Vad gäller otillbörligt stöd kommer det att åligga medlemsstaterna att säkerställa offentliggörande av denna information i efterhand, inom sex månader från det datum då kommissionen fattade sitt beslut. Informationen måste vara tillgänglig i ett format som möjliggör sökning och utdrag av uppgifter och som är lätt att publicera på internet, till exempel i CSV- eller XML-format.

³³ Kommissionens tillkännagivande om vilka regler som är tillämpliga för att avgöra om ett statligt stöd är olagligt (EGT C 119, 22.5.2002, s. 22).

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den XXX
[...] (2021) XXX draft

ANNEX 1

BILAGA

till

MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN

**Kriterier vid bedömningen av förenligheten med den inre marknaden hos statligt stöd
för att främja genomförandet av viktiga projekt av gemensamt europeiskt intresse**

BILAGA

STÖDBERÄTTIGANDE KOSTNADER

- a) Genomförbarhetsstudier inklusive förberedande tekniska studier samt kostnaderna för att erhålla de tillstånd som är nödvändiga för genomförandet av projektet.
- b) Kostnader för instrument och utrustning (inklusive installationer och transportfordon) i den utsträckning och för den tid de används för projektet. Om sådana instrument och sådan utrustning inte används för projektet under hela sin livscykel anses endast de avskrivningskostnader som motsvarar projektets varaktighet, beräknade på grundval av god redovisningssed, vara stödberättigande.
- c) Kostnader för förvärv (eller uppförande) av byggnader, infrastruktur och mark i den utsträckning och för den tid de används för projektet. Om dessa kostnader fastställs med beaktande av det kommersiella överföringsvärdet eller de faktiska kapitalkostnaderna, i motsats till avskrivningskostnaderna, bör restvärdet för marken, byggnaderna eller infrastrukturen dras av från finansieringsunderskottet, antingen i förväg eller i efterhand.
- d) Kostnader för övrig materiel, lager och liknande produkter, som krävs för projektet.
- e) Kostnader för att anskaffa, validera och försvara patent och andra immateriella tillgångar. Kostnader för kontraktsforskning, tekniskt kunnande och patent som har köpts eller licensierats från utomstående källor på marknadsvillkor samt kostnader för konsulttjänster och motsvarande tjänster som enbart används för det aktuella projektet.
- f) Personalkostnader och administrativa kostnader (inklusive indirekta kostnader) som har direkt samband med FoUI-verksamhet, även den FoUI-verksamhet som rör en första industriell användning, eller, om det rör sig om ett infrastrukturprojekt, kostnader som uppkommer under uppbyggnaden av infrastrukturen.
- g) När det gäller stöd till ett projekt för den första industriella användningen, kapital- och driftskostnader i den omfattning och under den period som det används för projektet, så länge den industriella användningen är en uppföljning av FoUI-verksamhet, och i sig innehåller en mycket viktig FoUI-komponent som utgör en integrerad och nödvändig förutsättning för ett framgångsrikt projektgenomförande. Driftskostnaderna ska ställas i relation till en sådan projektkomponent.
- h) Andra kostnader kan godtas om de är motiverade och är oupplösligt kopplade till genomförandet av projektet, med undantag för driftskostnader som inte omfattas av punkt g.